

Věc C-13/20

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

14. ledna 2020

Předkládající soud:

Cour d'appel de Bruxelles (Belgie)

Datum předkládacího rozhodnutí:

20. prosince 2019

Odvolatelka:

Top System SA

Odpůrce:

Belgický stát

1. Předmět sporu a údaje o něm

- 1 Service de sélection et d'orientation (agentura pro nábor a pracovní poradenství; dále jen „Selor“) pro zaměstnance vládních institucí má zaveden systém podávání žádostí o zaměstnání po internetu.
- 2 Společnost Top System (dále jen „Top System“) se zabývá vývojem počítačových programů. Za tímto účelem vytvořila vlastní počítačový program nazvaný „Top System Framework“ (dále jen „TSF“). Počítačový program TSF je založen na prostředí „.NET Framework“ od společnosti Microsoft, což je základní sada nástrojů usnadňující programování, k níž byly v programu TSF doplněny další funkce nebo vylepšení.
- 3 Na objednávku agentury Selor vytvořila společnost Top System několik nových aplikací (dále jen „aplikace Selor“) určených ke zpracování žádostí uchazečů o zaměstnání, z nichž jednou byla aplikace „Selor Web Access“ (SWA), která byla představena v březnu 2004.

- 4 Tyto aplikace Selor sestávají na jedné straně z prvků vytvořených „na míru“, jež jsou přímo vytvořeny ke splnění požadavků a potřeb agentury Selor, a na druhé straně z prvků převzatých z počítačového programu TSF.
- 5 Společnost Top System spolupracuje s agenturou Selor již řadu let. V důsledku soustavných poruch se agentura Selor snažila sama najít řešení. Na začátku roku 2019 zjistila společnost Top System, že došlo k technickým zásahům do počítačového programu TSF nainstalovaného v aplikacích Selor.
- 6 Usnesením ze dne 2. února 2019 vyhověl předseda tribunal de commerce de Bruxelles (obchodní soud v Bruselu, Belgie) návrhu na zajištění důkazu pro porušení práv duševního vlastnictví (*requête en saisie-description*).
- 7 Ustanovený znalec ve svém posudku píše:

„Na základě analýzy zabavených dat bylo zjištěno, že agentura Selor provedla rozklad objektových knihoven společnosti Top System za účelem získání zdrojových kódů; za tímto účelem použila agentura Selor s největší pravděpodobností takový nástroj, jako je nástroj 'Reflector' (k němuž měla přinejmenším jako k ukázce přístup na počítači pracovníka [X]) [...].

Zjistili jsme dva případy konkrétních zdrojových kódů, u nichž došlo dne 19. prosince 2008 ke změně; v uvedeném okamžiku byly změněny všechny soubory v dané složce: zjistili jsme, že veškeré odkazy na binární verzi počítačového programu 'Top System' byly nahrazeny odkazy na verzi zdrojového kódu, která byla doplněna zmíněného dne.“

- 8 Dne 6. července 2009 podala společnost Top System žalobu na belgický stát, kterou se zejména domáhala, aby soud:
  - konstatoval, že agentura Selor provedla rozklad počítačového programu TSF, čímž porušila výhradní práva společnosti Top System, a tím se dopustila neoprávněného zásahu do autorského díla, a
  - uložil belgickému státu povinnost uhradit společnosti Top System náhradu škody způsobené rozkladem a pořízením rozmnoženin zdrojových kódů počítačového programu TSF.
- 9 Rozsudkem ze dne 19. března 2013 prohlásil tribunal de première instance de Bruxelles (soud prvního stupně v Bruselu, Belgie) žalobu za neopodstatněnou.
- 10 Společnost Top System podala odvolání ke cour d'appel de Bruxelles (odvolací soud v Bruselu, Belgie), ve kterém trvala na svých návrhových žádáních.

2. Dotčená ustanovení

Směrnice Rady 91/250/EHS ze dne 14. května 1991 o právní ochraně počítačových programů

11 Článek 4 stanoví:

„Úkony podléhající omezení

S výhradou ustanovení článků 5 a 6, zahrnují výlučná práva nositele práv ve smyslu článku 2 právo činit sám a právo udělovat svolení jinému k:

a) stálému nebo dočasnému rozmnožování počítačového programu jako celku nebo jeho části, a to jakýmikoliv prostředky a v jakékoliv formě. Pokud je takové rozmnožování nezbytné pro zavedení, zobrazení, provoz, přenos nebo ukládání počítačového programu do paměti, vyžadují tyto rozmnožovací úkony svolení nositele práva;

b) překladům, zpracování, úpravám a k jakékoliv jiné změně počítačového programu a k rozmnožování programu z těchto úkonů vyplývajícím, aniž jsou dotčena práva osoby provádějící změnu programu;

[...]“

12 Článek 5 stanoví:

„Výjimky z úkonů podléhajících omezení

1. Pokud nejsou ve smlouvě sjednána zvláštní ustanovení, nevyžadují svolení nositele práv úkony uvedené v čl. 4 písm. a) a b), pokud se jedná o úkony nezbytné k tomu, aby umožnily oprávněnému nabyvateli užívat počítačový program způsobem, ke kterému je určen, včetně opravy chyb.

[...]“

13 Článek 6 stanoví:

„Rozklad

1. Svolení nositele práv není požadováno, pokud je rozmnožování kódu nebo překlad formy tohoto kódu ve smyslu čl. 4 písm. a) a b) nezbytný pro získání informací o interoperabilitě nezávisle vytvořeného počítačového programu s jinými programy za předpokladu, že jsou splněny tyto podmínky:

a) uvedené úkony jsou prováděny nabyvatelem licence nebo oprávněným uživatelem rozmnoženiny počítačového programu anebo jejich jménem, a to osobou k tomuto pověřenou;

b) informace nezbytné k dosažení interoperability nebyly dříve pro osoby uvedené v písm. a) snadno a rychle přístupné a

c) uvedené úkony jsou omezeny na části původního programu nezbytné pro dosažení interoperability.

2. Ustanovení odstavce 1 nezakládají oprávnění k tomu, aby informace získané v rámci uplatňování tohoto odstavce:

a) byly používány k jiným účelům, než k dosažení interoperability počítačového programu vytvořeného nezávislým způsobem;

b) byly předávány třetím osobám s výjimkou případů, kdy je to nezbytné k dosažení interoperability nezávisle vytvořeného počítačového programu, nebo c) byly používány pro vývoj, výrobu nebo odbyt počítačového programu, jehož vyjádření je ve své podstatě podobné, nebo k jakémukoliv úkonu porušujícímu autorská práva.

3. V souladu s ustanoveními Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl nesmí být tento článek vykládán způsobem, který by umožnil, že by jeho provádění způsobilo neodůvodněnou újmu na oprávněných zájmech nositele práva nebo jím bylo dotčeno běžné využívání počítačového programu.“

3. Tvrzení účastníků řízení

Agentura Selor

- 14 Agentura Selor uznává, že provedla rozklad části počítačového programu TSF, jehož funkce byly integrovány do aplikací Selor, a to za účelem vypnutí vadné funkce.
- 15 Agentura Selor tvrdí, že ve smluvních ustanoveních upravujících její vztahy se společností Top System se společnost Top System vzdala nároku na uplatnění svých autorských práv ve vztahu k jakémukoli užití dotčených aplikací. Z uvedeného agentura Selor dovozuje, že má právo na přístup ke zdrojovým kódům všech aplikací dodaných společností Top System, a to včetně práva zjistit tyto zdrojové kódy sama prostřednictvím rozkladu.
- 16 Podpůrně agentura Selor tvrdí, že v souladu se směrnicí 91/250 je rozklad právně přípustný, pokud slouží k opravě chyb. Agentura Selor uvádí, že v důsledku chyb programu vyvinutého společností Top System (zejména dvou aplikací počítačového programu TSF) a skutečnosti, že společnost Top System nenabídla řešení těchto problémů, které jí byly oznámeny, nebylo možné používat uvedený počítačový program způsobem, ke kterému je určen, a tudíž bylo oprávněné provést rozklad. Agentura Selor uplatňuje rovněž své právo „zkoumat, studovat nebo zkoušet [...] funkčnost“ počítačového programu za účelem zjištění „myšlenek a zásad“, které jsou základem dotčených funkcí počítačového

programu TSF, aby tak mohla obejít poruchy, které tyto funkce způsobovaly (čl. 5 odst. 3 směrnice 91/250).

Společnost Top System

- 17 Společnost Top System vytýká agentuře Selor, že provedla rozklad jejího počítačového programu „TSF“, aniž by k tomu měla oprávnění, ať již vyplývající ze smlouvy, nebo z právního předpisu. Krom toho uvádí, že by k takovému úkonu v každém případě souhlas nedala, jelikož „aplikace jsou jedna věc, a rozhraní TSF je věc druhá“. Uvedená společnost má za to, že počítačový program TSF nebyl vytvořen pro agenturu Selor, ani nebyl touto agenturou financován, a že jde o program vyvinutý interně v rámci společnosti Top System, která k němu má výhradní práva.
- 18 Pokud jde o právo na právně přípustné provedení rozkladu, zmíněná společnost tvrdí, že tento úkon lze provést výhradně za účelem dosažení interoperability (článek 6 směrnice), a nikoli za účelem opravy chyb (čl. 5 odst. 1 směrnice), jejichž existenci ostatně odmítá. Pokud by odvolací soud vyložil příslušné právní ustanovení (kterým se provádí článek 5 směrnice) v tom smyslu, že připouští opravu chyb, žádá společnost Top System, aby soud položil předběžnou otázku Soudnímu dvoru. Podpůrně společnost Top System tvrdí, že i kdyby v posledně uvedeném případě byl rozklad oprávněný, musel by být proveden za podmínek striktně vymezených v článku 6 směrnice.
- 19 Pokud jde o výjimku zakotvenou v čl. 5 odst. 3 směrnice, společnost Top System uplatňuje, že rozklad nebyl proveden pouze v testovacím prostředí, ale rovněž ve vývojovém prostředí u programátorů agentury Selor.

4. Posouzení odvolacího soudu

- 20 Odvolací soud zdůrazňuje, že společnost Top System neposkytla všechny zdrojové kódy aplikací Selor.
- 21 Nicméně pokud došlo k porušení smlouvy, měla agentura Selor vyzvat společnost Top System, aby jí zdrojové kódy poskytla, a nikoli provést sama rozklad [za účelem zjištění] zdrojového kódu. Vzhledem k tomu, že agentura Selor nevyzvala společnost Top System, aby jí dodala zdrojové kódy, na něž měla podle smlouvy nárok, a úmyslně postupovala mimo rámec plnění smlouvy, musí prokázat, že splnila podmínky k provedení rozkladu stanovené právními předpisy.
- 22 Odvolací soud stručně shrnuje tvrzení účastníků řízení. Podle společnosti Top System lze rozklad provést pouze ve dvou případech: se souhlasem autora a za účelem dosažení interoperability (článek 6 směrnice). Naopak rozklad za účelem opravy chyb podle ní přípustný není, oproti tomu, co se uvádí ve vydaném rozsudku. Agentura Selor naopak tvrdí, že oprava chyb prostřednictvím rozkladu je přípustná podle ustanovení vnitrostátního práva (kterým se provádí čl. 5 odst. 1 směrnice), jelikož podle zmíněného ustanovení jsou přípustné veškeré úkony

uvedené v čl. 4 písm. b) směrnice, a tedy vedle překladu, zpracování a úprav rovněž „jak[á]koliv jin[á] změn[a] počítačového programu a rozmnožování programu z těchto úkonů vyplývající“.

- 23 Odvolací soud vylučuje uplatnění výjimky podle čl. 5 odst. 3 směrnice. Zmíněné ustanovení totiž umožňuje osobě oprávněné užívat rozmnoženinu počítačového programu pouze zkoumat, studovat nebo zkoušet funkčnost počítačového programu za účelem zjištění myšlenek a zásad, které jsou základem kteréhokoliv z prvků programu, při zavádění, zobrazování, provozu, přenosu nebo ukládání do paměti, k němuž je oprávněna. Odvolací soud má za to, že rozklad provedený agenturou Selor výše uvedený rámec zjevně překračuje.
- 24 S ohledem na výše uvedené je třeba určit, zda rozklad počítačového programu jako celku nebo jeho části je jedním z úkonů uvedených v čl. 4 písm. a) a b) směrnice 91/250, které je oprávněn provést oprávněný uživatel počítačového programu za účelem opravy chyb.
- 25 Znění směrnice ani stávající judikatura neposkytují dostatečné objasnění k poskytnutí odpovědi na tuto novou otázku týkající se výkladu směrnice mající obecný význam pro jednotnou aplikaci unijního práva.

5. Předběžné otázky

- 26 Odvolací soud pokládá Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
  - Musí být čl. 5 odst. 1 směrnice Rady 91/250/EHS ze dne 14. května 1991 o právní ochraně počítačových programů vykládán v tom smyslu, že oprávněný nabyvatel počítačového programu může provést rozklad dotčeného programu jako celku nebo jeho části, pokud je takový rozklad nezbytný k tomu, aby mohl dotyčný uživatel opravit chyby ovlivňující funkčnost zmíněného programu, a to i v případě, kdy tato oprava spočívá ve vypnutí funkce ovlivňující řádné fungování aplikace obsahující daný program?
  - V případě kladné odpovědi na předchozí otázku, musí být kromě toho splněny podmínky stanovené v článku 6 směrnice nebo jiné podmínky?